

VERENIGING VOOR LATIJNSE LITURGIE

Secretariaat: Rijnsburgerweg 26, Leiden ; 01710-50520

Administratie: Admiraal van Gentstraat 6, Utrecht ; 030-713166

Postrekening no. 79 21 05 t.n.v. de penningmeester van de vereniging voor
Latijnse Liturgie te Leiden

BULLETIN No. 3

OKTOBER/NOVEMBER 1968

Uit de inhoud:

Vernieuwing der liturgie?

Afdelingen en geestelijkheid

Verhouding Hoofdbestuur-afdelingen

Latijnse heilige missen

Er zijn twee verblijdende constatering:

- de gestadige groei van de vereniging voor Latijnse liturgie, die op de eerste jaardag van haar bestaan een aantal van 2100 leden noteerde ;
- het gelukkig groeiend besef bij parochieherders dat de viering van de latijnse mis billijk en heilzaam is, juist in het perspectief van de vernieuwing van de Kerk.

Vernieuwing der liturgie?

In Katholiek Archief (23e jaargang no. 38 van 20 september 1968) is opgenomen een brief van de nederlandse bisschoppen over de gevolgen van de hervorming van de liturgie (Het is hun antwoord op prot. n. 1287/67, Vaticaanstad 15 juni 1967, ondertekend door A. Bugnini c.m., geadresseerd aan de voorzitter van de nederlandse bisschoppenconferentie).

Wie geïnteresseerd is bij de volledige tekst verwijzen wij naar de administratie van K.A. „De Horstink”, Amersfoort, tel. 0 34 90 - 1 98 78.

Het is niet de opzet de gehele brief, welke op verzoek van de nederlandse bisschoppen is opgesteld door de Nederlandse Commissie voor Liturgie (N.C.L.), aan een beschouwing te onderwerpen. De critische lezer zal haar overigens met stijgende verbazing lezen. De stellers zeggen zelf dat de antwoorden niet op (statistisch) onderzoek berusten. Dat geeft niet, zeggen zij:

- omdat het geografisch territoir klein is ;
- omdat Nederland rijk is aan kerkelijk geïnteresseerde communicatiemiddelen ;
- omdat er intensief contact bestaat tussen de diocesane (en vele dekenale) liturgische centra, de verschillende experimenteercentra, de Nederlandse Gregorius-Vereniging, het Genootschap voor Liturgiestudie en de N.C.L.

Nog een enkele aantekening. Volgens de brief zijn er kleine groepen die (nog) niet gelukkig zijn met de situatie. Deze groepen zouden de volgende bezwaren hebben:

„Men vindt (1) de liturgie te „protestant” worden: soberheid, het gebruik van geneefse melodieën uit de 16e en 17e eeuw die men altijd protestanten heeft horen zingen, enz. Vervolgens (2) heeft men soms de neiging liturgie-verandering te zien als geloofsverandering en vraagt men zich af, waarom dit nu ineens allemaal mag. In een nog kleinere groep (3) verzet men zich tegen het verloren gaan van cultuurgoed (Missale Romanum, Gregoriaans), maar vindt dan wel de mogelijkheid om ergens of af en toe de traditionele latijnse liturgie te vieren. De als 1 en 2 genoemde moeilijkheden zijn die van de aanpassing en ze eppen weg ; de 3e wordt dus zonder pastorale schade (deze mensen kunnen gewoonlijk de latijnse liturgie ook wel meebelevén) opgevangen.

Samenvattend kunnen wij stellen: de moeilijkheden van de liturgie-hervorming liggen primair in het vlak van nog te grote centralisatie en te weinig echte vernieuwing.

Daardoor is er te weinig effectieve begeleiding van de werkelijke situatie, wat weer een zekere verwarring onder de gelovigen schept. Secundair zijn er de aanpassingsmogelijkheden van een kleine groep. Tezamen sluiten deze bezwaren wel in, dat velen zich niet gelukkig voelen met de huidige situatie.” (K.A. t.a.p. pag. 936).

Het gaat erom of „de mogelijkheid om ergens, of af en toe” de latijnse liturgie te vieren *voldoende* geboden wordt. De bescheiden opgaaf welke in dit bulletin na veel navraag en onderzoek kan worden verstrekt, wijst op het tegendeel, tenzij

juist „ergens of af en toe” het vooruitstrevend ideaal wordt geacht. De 3e groep „wordt dus zonder pastorale schade opgevangen” zegt de brief, omdat deze mensen gewoonlijk de „latijnse liturgie” ook wel kunnen meebelevén. Uiteraard kunnen zij dat, maar als (wat wordt gesuggereerd) dit meebelevén een cultureel genoegen is, dan wordt de pastorale schade toch wel relevant. Is de bewering ook niet een halve waarheid in zoverre zij zou suggereren dat ook voldoende feitelijke mogelijkheden worden geboden? Quod non!

Het mysterieuze „velen” in de laatste regel van het citaat schijnt een veiligheidsmarge uit beleidsoverwegingen. Er is immers geen enquête!

Het zijn de velen in de Kerk die er blijvend op zullen insisteren (en niet omdat zij zo cultureel geëngageerd zouden zijn) dat het tot de pastorale zorg behoort dat in de parochies op gezette tijden latijnse missen worden gevierd, d.w.z. geen zg. nederlandse missen, waarbij de priester zijn gang gaat en de achtergrond wordt gevormd door een merkwaardig anachronisme, het latijn van het gregoriaans

De stellers zeggen dat „het verdwijnen van het aan onze cultuur vreemde en daardoor klerikale karakter van de liturgie de wisselwerking bevordert tussen de voorganger en de gemeente en — dus — het gemeentebesef: het gevoel van verantwoordelijk- en saamhorigheid.” (K.A. t.a.p. pag. 934).

Maakt de omstandigheid dat het franse taal- en cultuurbezit na 1066 in dat van Engeland werd geïntegreerd, plotseling vandaag dit engels cultuurbezit on-engels? Dat het karakter van de liturgie, welke reeds veel vroeger o.a. in het nederlandse patroon was ingeweven, ons vreemd zou zijn is een gratuite bewering. Wezensvreemd aan de nederlandse cultuur is eerder (men vergeve de woord-combinatie) de huidige hutspot-liturgie, tenzij reminiscenties aan het nationaal gerecht op 3 oktober een typisch-nederlands cultureel contact zou insluiten.

De stellers — uit de kring van de N.C.L. — dienen voorzichtig te zijn als zij menen dat de „aan onze cultuur vreemde”, liturgie dat niet meer is als men de woorden verandert. Behoort een typisch-franse film tot ons cultuurgoed zodra zij is nagesynchroniseerd? Behoort een in het nederlands nagesynchroniseerde mis daarom wel plotseling tot het nederlands cultuurbezit, eventueel dan nog op de achtergrond omspeeld met gregoriaans?

Daargelaten of het moét! Ook in de opvattingen van de N.C.L. dient de gehele liturgie (kleding, woord en gebaar) te worden hér-dacht, wil zij eventueel nederlands kunnen worden.

En bij het streven naar liturgie-vernieuwing zal alles steeds aan de ijk van de latijnse liturgie moeten worden getoetst.

Vandaar.

Van B.

LITURGISCHE WAAGHALZERIJ *

Paus keert zich tegen experimenten in de kerk

(Van onze correspondent)

ROME, 15 okt. — De paus heeft gisteren tegenover ongeveer 80 deelnemers aan de vergadering van de Raad voor de Liturgie opnieuw zijn scherpe afkeuring uitgesproken over alle pogingen tot liturgievernieuwing, die in strijd zijn met de traditie en met de canonieke wet. De liturgievernieuwing, aldus de paus, moet niet worden beschouwd als een verwerping van het gewijde erfdeel van voorbije tijden en het toelaten van onverschillig welke nieuwigheid.

Om een goede liturgiehervorming te waarborgen moet een ieder zich bewust zijn van de kerkelijke en hiërarchische aard van de gewijde liturgie, aldus de paus. Dit betekent, dat de riten en liturgische gebedsformules niet beschouwd worden als een privé-zaak, die enkelingen, als de parochies of de diocesen of de een of andere natie aangaat, maar als iets van onmisbare waarde voor de universele kerk. Daarom, aldus de paus, is het niet toegestaan dergelijke formules te veranderen, nieuwe formules te introduceren of ze door andere te vervangen. De waardigheid van de gewijde liturgie, waarin de mens zich in contact stelt met God, verbiedt dat. Ook de doeltreffendheid van de pastorale actie, die op deze manier in crisis wordt gebracht, verbiedt een dergelijke handelswijze. De leiding van de gewijde liturgie berust uitsluitend bij het kerkelijk gezag.

De paus zinspeelde duidelijk op enkele manieren van optreden die zich in verschillende delen van de kerk demonstreren en die, zo zei hij, „voor ons een bron zijn van niet weinig angst en smart”. Hij herinnerde eraan dat velen onwillig ontvangen wat afkomstig is van het kerkelijk gezag of op wettige wijze wordt bevolen. Het komt zelfs voor, zei hij, dat op liturgisch gebied de bisschoppenconferenties op eigen houtje en naar eigen smaak handelen. Het komt ook voor dat men zich wijdt aan willekeurige experimenten of riten introduceert, die openlijk in strijd zijn met door de kerk vastgestelde normen. Niemand kan blind zijn voor het feit dat deze wijze van handelen niet alleen het geweten van de gelovigen ernstig beledigt, maar ook schade berokkent aan de uitvoering van de liturgische hervorming, die van allen voorzichtigheid, waakzaamheid en vooral discipline eist.

De meeste angst, zo zei de paus wordt mij berokkend door de mensen die menen, dat de liturgische cultus zich van haar gewijd karakter moet ontdoen en daarom ten onrechte denken dat daarvoor geen gewijde maar gewone en dagelijkse gebruiksvoorwerpen gebezigd moeten worden. De waaghalzerij van sommigen gaat zo ver, dat zij soms zelfs de gewijde plaatsen van de liturgische handelingen niet meer ontziet. Een dergelijke wijze van handelen tast niet alleen de ware natuur van de gewijde liturgie aan, maar ook het ware begrip van de katholieke godsdienst. Het is één ding, zo ging de paus verder, om uit de gewijde riten te verwijderen wat op het ogenblik overbodig lijkt of verouderd of onnuttig is. Iets

*) In de Volkskrant van 15 oktober jl. stond het volgende omtrent een door de Paus in het latijn gehouden toespraak. Met toestemming van de Volkskrant nemen wij dit bericht over.

heel anders is het de liturgie te ontdoen van die tekenen en dat decorum, die binnen bepaalde grenzen absoluut noodzakelijk zijn voor het christelijke volk, opdat dit de hoge werkelijkheid en de waardigheid kan ontvangen, die schuil gaan achter de sluier van de uiterlijke riten.

De paus nodigde de leden van de raad uit om bij hun werkzaamheden op gezonde wijze verankerd te blijven in de Romeinse traditie, waar de Latijnse liturgie haar oorsprong heeft gevonden en waar zij zich heeft ontwikkeld en haar luister heeft bereikt.

Afdelingen en geestelijkheid

NOTA betreffende de relaties tussen afdelingen van de Vereniging voor Latijnse Liturgie en de geestelijkheid

Het is gebleken, dat de contacten tussen de afdelingen van de Vereniging voor Latijnse Liturgie en de geestelijkheid niet altijd even gemakkelijk tot stand komen. Enerzijds is dit zeer zeker te wijten aan de houding van de geestelijkheid, maar anderzijds is er bepaald hier en daar een gebrek aan inzicht in deze materie te constateren bij sommige afdelings-besturen. Hierdoor worden goede initiatieven ofwel in hun ontwikkeling belemmerd ofwel van meet af aan onmogelijk gemaakt. Daarom leek het noodzakelijk enige richtlijnen op te stellen ten behoeve van hen, die in de afdelingen op moeilijkheden stuiten.

Het is zonder meer duidelijk, dat de Vereniging niet had behoeven te ontstaan, indien de geestelijkheid was tegemoet gekomen aan de legitieme wensen van hen, die het latijn prefereren boven de landstaal. Het is niet noodzakelijk om in dit verband terug te komen op de besluiten van Vaticanum II, die duidelijk genoeg gesteld zijn. Hiermee is meteen het verwijt als zou de Vereniging een secte zijn ontzenuwd. Het getuigt niet van veel inzicht in het wezen van het sectarisme om de Vereniging daar heen terug te wijzen, en dergelijke reacties zijn dan ook volkomen onredelijk en zonder moeite te weerleggen.

Wat niet wegneemt, dat de Vereniging zich wel degelijk als groep heeft geconstitueerd en dus ook als zodanig optreedt. Dit is helaas noodzakelijk, omdat er vooralsnog geen alternatief is. Als groep echter wil zij uitdrukkelijk binnen de Kerk bestaan, hetgeen inhoudt, dat wij ons principieel willen inpassen in de normale kerkelijke verbanden. Het gaat immers om *legitieme* verlangens van *authentieke* gelovigen, en niet om buitensporige wensen van rebellerende sectariërs! Vandaar de wenselijkheid van zoveel mogelijk contact met de geestelijkheid. De ervaring heeft inmiddels reeds geleerd, dat er van de kant van de geestelijkheid meer tegenwerking dan sympathie te verwachten is. De oorzaken hiervan zijn in dit verband niet aan de orde, vandaar dat het feit slechts geconstateerd wordt.

Het gevolg hiervan is tweeledig. In sommige gevallen komt men inderdaad tot een soort eigen bestaan, dat zich als het ware moet terugtrekken uit de bovengenoemde normale kerkelijke verbanden om zich in afzondering te ontwikkelen. De andere mogelijkheid is, dat men eenvoudig wordt weggevaagd, zodat er geen sprake meer is van welk eigen bestaan dan ook. Dit laatste is niet alleen niet wenselijk, maar kan ook heel goed worden vermeden.

Wij zouden de twee einden van het koord in handen willen houden, nl. het vieren

van de liturgie in het latijn, maar ook het vieren daarvan binnen de normale kerkelijke kaders.

Eerlijkheidshalve echter moeten wij op het eerste punt de grootste nadruk leggen, omdat het vóór alles daarom gaat in de Vereniging. Het zal daarom verstandig zijn dit ook bij voorbaat veilig te stellen door het in eerste instantie zelfstandig organiseren van een Misviering volgens de door de Vereniging gestelde normen. Dit kan heel goed gebeuren buiten de bestaande parochieverhoudingen om, met name daar waar van die zijde geen medewerking wordt verleend. Voor een dergelijke eigen organisatie zal men een kapel moeten vinden, bijv. bij zusters, en ook een priester, die celebereren kan en wil. Is men in een afdeling zover, dat er een Misviering tot stand is gekomen, dan zal er moeten worden gezocht naar een inpassing in bestaande parochies. Dit moet zo geschieden, dat in ieder geval de Misviering blijft voortgaan op de juiste wijze. Het is dus niet de bedoeling, dat door het eventuele „overnemen” van deze viering door de plaatselijke clerus er weer veranderingen worden aangebracht in de vorm van elementen in de volkstaal etc., waar onze vieringen niet voor zijn bedoeld.

Er zal iedere keer weer zorgvuldig moeten worden gezorgd voor het veilig stellen van een Misviering zoals wij ons die wensen. Is dit niet mogelijk in samenwerking met de plaatselijke clerus, dan zal het helaas zonder deze moeten gebeuren. Maar zelfs in zulke gevallen zal het wenselijk blijven om niets „geheim” te houden, omdat geheimzinnigheid juist datgene is wat een groep tot secte maakt. Vandaar dat steeds alle publicaties, rondschrijvens etc. etc. ter kennisname moeten worden toegezonden aan het bisdom of eventueel aan het dekenaat. Dit betekent absoluut niet, dat deze instanties voortdurend zouden moeten worden benaderd met verzoeken om hulp e.d. Zij verwachten blijkbaar, dat wij het zelf doen, omdat zoveel verzoeken om hulp en petitiees geen enkel resultaat hebben opgeleverd. Het zenden van onze publicaties heeft uitsluitend ten doel om de clerus te laten weten hoe de Vereniging werkt en wat zij bereikt heeft.

Mocht er tenslotte een samengaan ontstaan, dan zullen wij dat allen kunnen toejuichen. Maar vóór het zover is, zullen wij moeten waken over datgene wat wij wensen te beschermen, nl. de liturgie in het latijn.

Verhouding Hoofdbestuur-Afdelingen

In enkele afdelingen-in-oprichting hebben zich moeilijkheden en ruzies voorgedaan, waarbij het hoofdbestuur bemiddelend moest optreden. Dergelijke situaties treden in de meeste verenigingen op, zeker in een beginstadium en er was geen reden om te veronderstellen dat onze vereniging daarop een uitzondering zou vormen. Verontrustend is het dus niet, onaangenaam natuurlijk wel. Om dit soort moeilijkheden in de toekomst zo goed mogelijk op te vangen, zal het noodzakelijk zijn om de positie van de afdelingen in een huishoudelijk reglement nader te omschrijven. Nu het hoofdbestuur de nodige ervaring heeft opgedaan zal het zich in de nabije toekomst aan een concept voor een dergelijk reglement gaan wijden. Uitgangspunten daarbij zullen zijn, dat enerzijds het werk hoofdzakelijk in de afdelingen moet worden opgezet en uitgevoerd, anderzijds, dat moet worden voorkomen, dat de Vereniging uiteenvalt in een groot aantal plaatselijke verenigingen die ieder hun eigen richting opgaan.

Voorshands houde men plaatselijk de volgende richtlijnen aan: Het toezicht van het hoofdbestuur op het doen en laten van de afdelingen zal hoofdzakelijk repressief, niet preventief zijn. De afdelingen dienen steeds van hun plannen en werkwijze mededeling te doen aan de secretaris. Ook namen van plaatselijke functionarissen, van bestuursleden, koorleiders, priesters, leiders van liturgische studiegroepen moeten worden doorgegeven.

Het zal op prijs gesteld worden, wanneer circulaires, contactbladen etc. eveneens aan de secretaris worden toegezonden. Het hoofdbestuur moet zich het recht voorbehouden om zonedig plaatselijke functionarissen als zodanig niet te handhaven of in te grijpen in de plaatselijke werkwijze. Dit alles klinkt wellicht wat autoritair en de praktijk zal zijn, dat het merendeel van meningsverschillen zal zijn op te lossen in overleg. Het principe moet echter worden gesteld om te kunnen optreden wanneer de vereniging uiteen dreigt te vallen in kleinere groepen.

Cursus Kerklatin

Met onze vereniging wordt niet alleen iets behouden, maar ook een nieuw begin gemaakt. Het eerste kan zelfs niet zonder het laatste. Om de latijnse termen te gebruiken: *conservatio* kan niet zonder *progressio*. Onder *progressio* moet in dit verband verstaan worden: toenemen in begrip van de liturgie, waartoe zeker ook de studie van het latijn, taal van de kerk, onontbeerlijk is.

In verband met dit laatste wordt gewezen op de cursus kerklatin waarover in Bulletin no. 2 reeds een kort bericht verscheen. Deze cursus, uitgaande van het Schriftelijk Studiecentrum te Culemborg onder leiding van Paters Augustijnen, was reeds gestopt, maar zal opnieuw worden begonnen indien er minstens 20 deelnemers zijn.

De cursus bestaat uit 15 lessen. Wil men de gehele cursus volgen, d.w.z. met studiebegeleiding, inzenden van taken die worden gecorrigeerd etc., dan bedragen de kosten f 60,—. Het tempo wordt aan de deelnemer zelf overgelaten. Deze dient dus bij de opgave te specificeren of hij één les per maand of per 14 dagen of per welke termijn dan ook, wenst te ontvangen. Eén les per maand is min of meer gebruikelijk.

Wil men niet de cursus volgen, doch slechts alle gedrukte lessen ineens ontvangen als naslagwerk of voor zelfstudie, dan bedragen de kosten f 8,—.

Aanmelding geschiedt het beste bij de administratie van onze vereniging, Admiraal van Gentstraat 6 te Utrecht. Wanneer men zich houdt aan één les per maand, dan kunnen die leden die aan de cursus deelnemen, wellicht gezamenlijk opwerken.

Dom Guéranger

In de 19e eeuw was in Frankrijk de eenheid in de liturgie zo goed als verdwenen. Slechts een enkel diocees hield vast aan de Romeinse liturgie. Plaatselijke liturgieën schoten als paddestoelen uit de grond, tallozen achtten zich bevoegd om nieuwe vormen te ontwerpen, gevoed door een zeer sterke „los van Rome”-tendens.

Daarin is een keer gekomen door het werk van één man, Dom Guéranger, die tevens de Orde der Benedictijnen heeft hersteld in Frankrijk. Eén zijner opvol-

gers, Dom Delatte, heeft het leven van Dom Guéranger beschreven. Het is een buitengewoon goed en boeiend geschreven boek, dat tegelijkertijd, haast spelenderwijs, de grondbegrippen van liturgie uiteenzet.

Het is goed een dergelijk boek in onze tijd te lezen en daarin steun te vinden, al was het alleen maar omdat er uit blijkt, wat één man met welhaast iedereen tegen zich bereiken kan, als hij rustig voortwerkt en als er zegen op zijn werk rust.

Het werk van Dom Delatte is thans voor het eerst in het Nederlands vertaald en wel door een monnik van de Benedictijner-abdij te Vaals. De prijs van de twee delen zal afhankelijk zijn van het aantal intekenaars, f 35,— à f 40,— bedragen. Een intekenkaart vindt U in dit bulletin. Voor zover dat niet het geval is, kunt U aan de administratie mededelen, dat U het boek wenst te ontvangen.

Om enigszins een gelijkgerichte vereniging op te kunnen bouwen zouden wij het op prijs stellen indien vele leden de tijd en het geld er voor over zouden hebben om dit werk niet alleen te kopen maar ook te lezen.

Latijnse H.H. Missen

Op grond van met grote zorg ingewonnen inlichtingen zijn wij in staat de hier volgende lijst van latijnse H. Missen mede te delen. Wij vermelden in de eerste plaats die Heilige Missen, welke geheel in het latijn worden gevierd: zij alleen komen geheel overeen met de doelstelling der Vereniging voor Latijnse Liturgie. Vervolgens treft men aan een opgave van Heilige Missen, waarin de lezingen (en voorbeden) in de volkstaal plaats hebben maar die overigens in het latijn worden gevierd.

Tenslotte kunnen wij tot onze vreugde melding maken van „getijdengebed”, dat op sommige plaatsen wordt gehouden.

De lijsten zijn naar wij hopen nauwkeurig. Op volledigheid maken zij geen aanspraak. De Commissie voor het Bulletin zal gaarne verdere inlichtingen, eventueel ook correcties op de hieronder geboden lijst ontvangen en formulieren verstrekken, waarop men mededelingen kan doen.

Men richtte zijn correspondentie voor deze rubriek tot:

Secretariaat van de redactie,
Adm. van Gentstraat 6, Utrecht.

AMSTERDAM: „De Papegaai” (H.H. Petrus en Paulus), Kalverstraat.

Op zondag: v.m. 8 uur gelezen H. Mis.

v.m. 10.45 uur Hoogmis (meestal meerstemmig, soms gregoriaans).

12.15 uur Hoogmis (gregoriaans door de studenten-schola).

Op werkdagen: v.m. 7.45 en 10.30 uur gelezen H.H. Missen.

BREDA: H. Sacramentskerk, Zandberglaan, v.m. 10 uur, 1e zondag van de maand Hoogmis.

H. Kruiskerk, B. de Wildestraat, 2e zondag van de maand, v.m. 10 uur Hoogmis.

H. Jozefkerk, Oranjesingel, 4e zondag van de maand v.m. 10 uur Hoogmis.

's-GRAVENHAGE: St. Jacobus (dekenale kerk), Parkstraat.

Op zondag, v.m. 10.15 uur, Hoogmis.

HELMOND: H. Lambertus.

Ie zondag van iedere maand, v.m. 10.15 uur, Hoogmis.

's-HERTOGENBOSCH: Parochiekerk O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand, Den Bosch (West). Tijd niet opgegeven.

HILVERSUM: Kapel R.K.Z. Koningsstraat 21.
Iedere zaterdagavond te 19.30 uur, Hoogmis.

NIJMEGEN: iedere eerste vrijdag om 19 uur gedialoogde M. Mis in de kapel van het Canisiuscollege.

SITTARD: Basiliek van O.L. Vrouw van het H. Hart,
iedere zondag v.m. 10.15 uur gelezen H. Mis, waarin pater noster worden gezongen.

UTRECHT: H. Augustinus, Oude Gracht, iedere zondag 17.30 uur, Hoogmis.

VAALS: Abdijkerk van de Benedictijnen.
Op werkdagen v.m. 9.30 uur, Hoogmis.

VLISSINGEN: Kapel van het St. Joseph Ziekenhuis, Dishoekstraat 10.
4e zondag van iedere maand v.m. 9 uur, Hoogmis.

ZWOLLE: Kapel van het Fraterhuis, Burgemeester van Royensingel 7.
Ie zondag van de maand v.m. 11 uur Hoogmis.
Kapel van de Zusters van Liefde, Gasthuisplein 10.
Iedere zondag behalve de eerste zondag van iedere maand v.m. 11 uur gelezen H. Mis.

H.H. Missen, waarin voor de lezingen nederlands wordt gebruikt:

AMSTERDAM: Kloosterkerk O.L. Vrouw, Keizersgracht 218, iedere zondag v.m. 10.30 u. Hoogmis. BERGSCHENHOEK: H. Willebrordus, Smitshoek 74, iedere zondag v.m. 9 u. Hoogmis. BREDA: H. Hartkerk, Baronielaan, 3e zondag van de maand v.m. 9.30 u. Hoogmis. EINDHOVEN: Antonius, Fellenoord, iedere zondag v.m. 10 u. Hoogmis. HENGELO (O.): H. Lambertus, iedere zondag v.m. 9 u. Hoogmis. LAREN (N.H.): Kapel van Huize Sonnewijck, Torenlaan 55, iedere zondag v.m. 9 u. (voorafgegaan door lauden en kleine uren) gezongen H. Mis; op werkdagen, behalve woensdag, v.m. 7.30 u., op woensdag v.m. 9 u. NIJMEGEN: parochie H. Petrus Canisius, iedere zondag v.m. 10 u. Hoogmis. ROTTERDAM: Stella Maris, Willemskade 13, iedere zondag v.m. 10 u. Hoogmis. SOESTERBERG: St. Carolus Borromeus, eenmaal per maand (men raadplege het parochieblad). VAALS: Abdijkerk van de Benedictijnen, iedere zondag 9.30 u. Hoogmis.

GETIJDEN

's-HERTOGENBOSCH: Basiliek van St. Jan, iedere zondag 19 uur.
Lof met completen (volledig latijn).

LAREN (N.H.): Kapel van Huize Sonnewijck, Torenlaan 55.
Iedere zondagmiddag Vespers en Completen (tijdstop steeds in overleg).
Des avonds 8.30 u. Mis.

Mededelingen

1. Bestuur en commissies:

Het dagelijks bestuur bestaat uit:

voorzitter: jhr mr J. E. van der Does de Willebois, Oppert 34, Rotterdam 010-120038;

vice-voorzitter: Ph. Baer, o.s.b., majoor-aalmoezenier KLu, Amersfoortseweg 43, Huis ter Heide 03404-31571;

secretaris-penningmeester: dr A. van Heck, Rijnsburgerweg 26, Leiden 01710-50520;

mevrouw prof. dr E. Allard, van Schaeck Mathonsingel 83, Nijmegen 08800-32348;

drs J. van Beekum, Venestraat 21, Zwolle 05200-13869;

J. de Jong, architect, Rijksweg 56, Schayk (N.B.), 08866-288.

Het algemeen bestuur is als volgt samengesteld:

G. J. A. Bomans, Parkweg 10, Bloemendaal 02500-63777; J. Boogaarts, Bakenbergseweg 169, Arnhem 08300-55525; dr J. M. G. M. Brinkhoff, van Berchenstraat 31, Nijmegen 08800-22816; prof. dr P. J. A. Calon, Nijmeegselaan 86, Nijmegen 08800-20467; jkvr. R. M. J. van der Does de Willebois, Emmalaan 9, Utrecht 030-12700; prof. ir M. J. O. Granpré Molière, Wassenaarseweg 7 bis, Wassenaar 01751-8289; mevrouw mr J. Hermans-Lebert, Helmstraat 5b, flat, Scheveningen 070-556956; W. J. H. Hogema, Hondsruglaan 1, Groningen; mejuffrouw drs J. Jansen, Heernisseweg 193, Goes 01100-5250; pastoor A. I. M. Kat, N.Z. Voorburgwal 293, Amsterdam („De Papegaai”) 020-231889; dr J. Kat, Kweekduinweg 3, Overveen 023-51016; A. Keller, Schaeplanweg 8, De Bilt 030-762231; mr H. Kolschoten, Nieuwe Duinweg 7, Scheveningen 070-550606; drs J. Loos, pr., Wipstrikkerallee 81, Zwolle 05200-17034; dr D. E. Mendes de Leon, Sint Annadal 1, Maasstricht 04400-16666; J. H. Otto, Langestraat 43, Amsterdam 020-222263; Mr K. van Rijkevorsel, „De Buytenhof”, Driebergen 03430-3256; A. Vranken, Palestrinastraat 2 boven, Amsterdam 020-729265; pastoor W. Westerhoven, Pastorie, Egmond-Binnen 02206-1888.

2. Commissies:

Bulletin

drs J. van Beekum, Venestraat 21, Zwolle

dr J. Kat, Kweekduinweg 3, Overveen

drs J. Loos, pr., Wipstrikkerallee 81, Zwolle

Kerkmuziek

A. Vranken, Palestrinastraat 2 boven, Amsterdam

Ph. Baer, o.s.b., Katholiek Militair Tehuis „De Cockpit”, Huis ter Heide

J. Boogaarts, Bakenbergseweg 169, Arnhem

J. Lennards, Wilhelminalaan 96, Roermond

Liturgie

Jkvr. R. M. J. van der Does de Willebois, Emmalaan 9, Utrecht
Ph. Baer, o.s.b., Huis ter Heide
J. J. Brugman, Tolsteegsingel 3, Utrecht
J. de Jong, architect, Rijksweg 56, Schayk
dr D. E. Mendes de Leon, Sint Annadal 1, Maastricht

Literatuur en documentatie

mevrouw prof. dr E. Allard, van Schaeck Mathonsingel 83, Nijmegen
dr J. M. G. M. Brinkhoff, van Berchenstraat 31, Nijmegen
prof. ir M. J. O. Granpré Molière, Wassenaarseweg 7 bis, Wassenaar
F. Huiting o.s.b., Oosterhout

Kerklating

mevrouw drs J. Jansen, Heernisseweg 193, Goes
dr J. M. G. M. Brinkhoff, Nijmegen

Contact (ledenwerving etc.)

drs R. Geldermans, Vlierdenseweg 31, Deurne (Helmond)
mevrouw prof. dr E. Allard, Nijmegen
mevrouw drs J. Jansen, Goes
dr A. van Heck, Rijsburgerweg 26, Leiden
J. H. Otto, Langestraat 43, Amsterdam

Regionale groepen

dr A. van Heck, Leiden
A. Keller, Schaepmanweg 8, De Bilt
dr J. Kat, Kweekduinweg 3, Overveen
pastoor W. Westerhoven, Pastorie, Egmond-Binnen

Zie voor niet-vermelde contactadressen, namen en adressen van bestuursleden, tot wie men zich desgewenst kan wenden.
Opgaven van contactadressen, welke de redactie tot dusverre niet bekend zijn, toe te zenden aan de administratie.

AFDELING ZWOLLE

Openbare vergadering op vrijdag 1 november 1968, des avonds 8 uur in Grand Hôtel Wientjes, Stationsweg.
Spreeker: Dom. F. Huiting OSB, prior der St. Paulus Abdij te Oosterhout.
Onderwerp:

De waarde van de latijnse liturgie voor de vernieuwing van Kerk en wereld.

Er meldden zich deze avond 9 nieuwe leden aan w.o. twee priesters.

Vóór de vergadering werd een hoogmis opgedragen in de kapel van het Fraterhuis, Burgemeester van Royensingel 7.

Contactadressen:

AMERSFOORT: (zie Het Gooi).

AMSTERDAM: ~~ir~~ A. F. M. de la Porte,
Spurgeonlaan 92,
Amstelveen 02964-18021. 16440

ARNHEM: J. H. A. Cornelese,
Weteringstraat 43, Velp (Gld.),
08302-6331.

BREDA (centrum): F. H. Luns,
Mauritssingel 9, Breda, 01600-32336
buitenwijken: J. J. H. M. Laurijssen,
Allerheiligenweg 277, Breda.

FRIESLAND: J. G. M. Demes,
Rondweg-West 116, Dokkum.

HET GOOI: J. S. Peerik,
Torenlaan 55a, Laren (N.H.).

's-GRAVENHAGE:
H. J. I. M. van den Broek,
Juliana van Stolberglaan 434,
070-850015.

GRONINGEN: W. J. H. Hogema,
Hondsruglaan 1, 05900-50867.

HAARLEM: A. N. van der Veldt,
Oranjestraat 107.

HELMOND:
mevrouw M. A. A. F. Geldermans-
Learbuch, Vlierdenseweg 31,
Deurne, 04930-2054.

HENGELO: H. M. Haverkate,
Anninksweg 70, 05400-12936.

's-HERTOGENBOSCH:
G. H. J. Rovers,
Gregoriusstraat 15, 04100-306518.

HILVERSUM: (zie Het Gooi).

NIJMEGEN:
mevrouw drs M. Kruse,
Dingostraat 40, 08800-51061.

ROTTERDAM: J. W. D'Hane,
Oostzeedijk 130 B, Rt-16.

UTRECHT: C. H. van der Helm,
Elsstraat 6, 030-444575.

ZAANDAM: J. Koning,
Emmastraat 18, Krommenie.

ZEELAND-NOORD:
mevrouw E. H. Koevoets,
Boulevard De Ruyter 70,
Vlissingen.

ZEELAND - MIDDEN:
mevrouw drs J. Jansen,
Heernisseweg 193, Goes,
01150-5250.

ZEEUWS - VLAANDEREN:
mevrouw drs J. Ekker,
Hendrik Casimirlaan 24, Hulst.

ZUTPHEN e.o.:
Jhr. Mr C. M. O. van Nispen tot
Zevenaar, „Suideras”, Vorden.

ZWOLLE: A. D. J. Huizinga,
Molenweg 270, 05200-17201.

BELGIE: dr H. H. Jansseune,
Betaniëlei, St. Job in 't Goor.

Wenken:

1. In verband met het voornemen in de maand februari 1969 *Bulletin no. 4* te doen verschijnen, nodigen wij u dringend uit er door tijdige berichtgeving aan de administratie zorg voor te dragen dat de gegevens omtrent latijnse heilige missen, andere sacramentele vieringen (bijv. vespers), contactadressen, zo volledig mogelijk kunnen zijn.
2. *Correspondentie* over bulletin:
Gaarne richten aan het secretariaat van de redactie: Admiraal van Gentstraat 6, Utrecht.
3. *Contributie*:
Regelmatische contributiebetaling is gewenst (f 5,— per jaar minimum). Wie het past: graag meer, opdat de vereniging armslag zal verkrijgen t.b.v. activiteiten.

4. Geschriften van de vereniging:

Circulaires, folders, bulletins, op aanvraag verkrijgbaar bij het secretariaat van de redactie, Admiraal van Gentstraat 6, Utrecht.

AANGEKONDIGD:

„De vier Eucharistische gebeden van de Latijnse Liturgie” (incl. de nieuwe pefaties voor de Advent) in het latijn en nederlands, uitgegeven door de nijmeegse afdeling van de Vereniging voor Latijnse Liturgie.

Verkrijgbaar tegen f 1,25 per ex. bij het Secretariaat, Admiraal van Gentstraat 6, Utrecht.

Weekend-bijeenkomsten

Nu de plaatselijke afdelingen van onze vereniging van lieverlede op gang zijn gekomen en het aantal leden zich gestadig blijft uitbreiden, doet de behoefte zich meer en meer gevoelen om naast de actieve deelname aan de latijnse liturgie tevens een beter inzicht te verkrijgen in het wezen en de optimale uitdrukking daarvan.

Om aan deze behoefte tegemoet te komen stellen we ons voor om in de loop van 1969 ten behoeve van onze leden enkele weekend-bijeenkomsten voor te bereiden, waarbij aan het bovenstaande aandacht kan worden gegeven.

Wij stellen ons het programma van zo'n weekend als volgt voor:

: één of twee voordrachten, te geven door een deskundige,

: enige oefeningen in het zingen van het Gregoriaans,

: deelname aan de H. Liturgie en het koorgebed.

Tot ons genoegen hebben we de Kanunnikessen van het H. Graf te Maarssen bereid gevonden ons voor dit doel gastvrijheid te verlenen op Huize Doornburgh aldaar en wel op de navolgende weekenden

11 — 12 januari 1969

31 mei — 1 juni 1969.

Huize Doornburgh kan aan max. 30 personen logies verlenen (in 19 kamers), doch in kapel en conferentiezaal is er ruimte voor ongeveer 100 personen. Wij menen deze eerste uitnodiging dan ook slechts tot een deel van onze leden te kunnen richten (het totaal aantal leden bedraagt thans 2100) en wel voor het eerste weekend tot de leden van afdelingen Utrecht en Nijmegen met omgeving.

Men wordt verzocht zo mogelijk naast een missaal ook een Kyriale en/of Liber Usualis mee te brengen.

Wanneer U serieus overweegt aan het eerstkomende weekend deel te nemen, wilt U dan onderstaand formulier ingevuld aan de administratie van de vereniging toezenden, waarbij voor deelnemers in volgorde van aanmelding een plaats zal worden gereserveerd.

Financiële regeling van Huize Doornburgh

Vergoeding per persoon per dag:

f 17,50 bij een verblijf van minstens 3 x 24 uur.

Bij een verblijf korter dan drie volle dagen: f 18,50 per dag.

Annulering wordt drie weken tevoren verwacht. Indien deze termijn niet in acht wordt genomen, wordt 30 % in rekening gebracht van het totaal van het door de reservering voorzien bedrag.

Naam:

Adres:

wenst aan het liturgisch weekend te Maarsen op zaterdag 11 en zondag 12 januari 1969 deel te nemen; behoeft wel/geen logies en maaltijd — verzoekt wel/geen kamer alleen.

Handtekening:

.....

(Deze strook te verzenden naar de administratie van de Vereniging voor Latijnse Liturgie, Adm. v. Gentstraat 6, Utrecht)